

четени вече: скоро той пада на лѣгло, исказва се прѣд ступанката у която се е прибралъ да живѣе, съ клетва, че само подиръ смъртта му ти ще обади всичко на Анни, и слѣдъ тридневно борене съ смъртта, въ блѣноветѣ си все още на пустия островъ, съ викътъ „Корабъ, корабъ! Азъ съмъ спасенъ!“ изпуска духъ. Никога малкото селце не е виждало по тържественно погребение, — завършва разказа си поетътъ. ^{с това} Както виждате, това е цѣла история на новъ Робинзонъ, по нейнитѣ подробности, сериозенъ замисълъ и трагически край я възвисяватъ високо надъ наивната и забавителна за дѣцата история на Робинзона. Въ разказанитѣ случки нѣма нищо особено, извънредно, — особеното е въ начина на разказването. Както изобщо въ художественнитѣ творения, тѣй и тука не важи толкова какво, а какъ се разказва. ^{на края} Отъ край до край на поемата нашиятъ интересъ не упада, а расте все по-вече и по-вече, заедно съ развитието на събитията; нѣма дълги разправки и диалози, прѣтрупани описания и сантименталности, за каквито на гледъ сюжетътъ тѣй дава сгода. Дѣйствующитѣ лица сж и въ думитѣ и въ дѣлата си прости, естествени, а при все това отъ тѣзи думи и дѣла дѣха патосътъ на хероизъмъ, не отъ обикновеннитѣ, хероизъмъ на търпение и отречение, — още по-вече мощенъ, че бѣдитѣ по сполитатъ хероитѣ не сж изкупление за нѣкаква вина. Искусно обмислениятъ планъ на Енохъ Ардена, както въ никоя друга отъ поемитѣ на Теннисона, — освѣнъ може би на Дора — е изпълненъ съ истинско непосредствено вдъхновение. Езикътъ е съдържанъ, и отъ ландшафтитѣ — мъгливиятъ хладъ на английското приморие и, и въ контрастъ нему, зноятъ и разкошната природа на тропическия островъ — лѣхти такова настроение, каквото кажи че нѣма въ никой другъ отъ многобройнитѣ ландшафти у Теннисона. Не рѣдко въ езика и ритма читателътъ сѣкашъ долавя дѣхътъ и шумътъ на морето, въ които особено се вдава и вслушва англичанина; може би, покрай другитѣ достоинства, най-вече за това въ Англия таза поема е тѣй популярна. Съ Енохъ Ардена главно е свързана извѣстността на Теннисона и въ цѣла Европа. До колкото ми е извѣстно, Енохъ Арденъ е прѣведенъ на всички европейски езици, освѣнъ на български.

Художественнитѣ качества на Енохъ Ардена сж при-
сжщи изобщо и на всичкитѣ Английски Пдилли на Тен-

Теннисона

№ 437